

Вяра

11.09 по еретическия, †29 август по православния календар (Строг пост) - Отсичане главата на свети Йоан Предтеча и Кръстител

Предание за отсичането на главата на светия пророк, предтеча и кръстител Господен Йоан

На свети Йоан, Предтечата на нашия Господ и Спасител Иисус Христос, подобавало да предвари както рождението на Господа, така и със смъртта си Неговата смърт. И както на земята той проповядвал за

пришествието на Господа, като казвал: след мене иде по-силният от мене, така и на пребиваващите в ада души на светите праотци трябвало да възвести, че в света вече се е явил очакваният Месия. Подобно на нашия Господ Иисус Христос, Който пострадал заради греховете на човечите, и Неговият Предтеча загинал със страдалческа смърт поради беззаконието на Ирод. Това се случило така.

Ирод, наречен Антипа, бил зла издънка от зъл корен. Той бил син на по-стария Ирод, който избил витлеемските младенци, и властвал над Галилея. Отначало той се оженил за

дъщерята на Арета, арабийския цар, и живял с нея дълго време. Но после бил запленил от красотата на Иродиада, жената на брат му Филип, и се сближил с нея, защото тя благоволяла към похотта му. По искането на прелюбодейката той прогонил първата си законна жена и се оженил за братовата си жена, престъпвайки закона. Защото, дори ако брат му бе умрял, Ирод не можел да вземе неговата жена, тъй като от техния брак се родила дъщеря, а законът повелявал да се взема вдовицата на брата само тогава, когато починалият не е оставил деца*. Известно е, че Ирод отнел жената на брат си Филип още докато той бил жив, и така извършил голямо беззаконие, като хищник, прелюбодей и кръвосмесител.

И ревнителят на Божия закон, изобличителят на греховете на хората и проповедникът на покаянието свети Йоан Кръстител не мълчал, а пред всички го изобличавал като прелюбодеец и грабител и му казвал: *"Не ти е позволено да водиш братовата си жена"* (Марк 6:17-18).

А Ирод не претърпял изобличението и заповядал да оковат свети Йоан и да го хвърлят в тъмница. Особено се гневяла против светеца Иродиада и силно желаела смъртта му, но не могла да го умъртви, понеже самият Ирод пазел затворника от злото намерение на жена си. Той почитал Йоан като праведен и свят мъж, преди го слушал с удоволствие и от послушание към него вършел много добри дела, и затова се страхувал да го предаде на смърт. Но Ирод се боял не толкова от Бога, колкото от хората, както казва евангелист Матей: *"И искаше да го убие, ала се боеше от народа, понеже го имаха за пророк"* (Мат. 14:5). Той се опасявал хората да не започнат бунт против него и не се осмелявал да предаде открито на смърт пророка и Кръстителя Господен, когото всички обичали и почитали, а го държал в тъмница, за да затвори незамлъкващите уста на своя изобличител.

Свети Йоан останал задълго в тъмницата. Учениците му се събирали при него и той често ги поучавал в добродетелен живот според закона Божий. Възвестявал им за вече дошлия в света Месия и както се разказва в Евангелието, ги пратил при Него: *"А Йоан, като чу в затвора за Христовите дела, прати двама свои ученици и Му каза: Ти ли си Оня, който има да дойде, или друго да чакаме?"* (Мат. 11:2-3) Той ги изпратил да питат не защото самият не знаел това. И как би могъл да не знае Този, Когото сам кръстил и над Когото видял да слиза от небесата Светият Дух, за Когото чул да свидетелства и гласът на Отца и, накрая, той сам посочвал: *"Ето Агнецът Божий"* (Йоан. 1:36).

Йоан пратил учениците си при Господа, за да видят те с очите си славните Му чудеса и окончателно да се убедят в това, че Той, Иисус Христос, е дошъл да спаси човешкия род.

След време настъпил денят, в който Ирод имал обичая да празнува рождения си ден. Той събрал всички велможи, воеводи, старей и тетраси (управители на области, бел.ред.) и устроил голямо пиршество (Марк. 6:21). На него дъщерята на Иродиада играла и с танца си много угодила на Ирод и сътрапезниците му. Подучена от жестоката си майка, тя поискала от него главата на свети Йоан Кръстител и получила исканото, защото Ирод се заклел, че ще ѝ даде всичко каквото поиска, дори и половината си царство. Окаяникът не пожелал да наруши клетвата си, не пожелал да огорчи мерзката майка на танцьорката, забравил за страха, поради който дотогава не се решавал да умъртви Йоан, забравил дори и за светия му живот и сякаш опил се с вино, се разпалил от намерението да пролее невинна кръв. Той веднага пратил палача в тъмницата, заповядал му да отсече главата на Кръстителя и да я донесе на блюдо.

Заради изобличението на беззаконното съжителство на Ирод

и Иродиада Христовият Предтеча бил посечен в тъмницата късно през нощта; защото евангелист Марко посочва, че мерзкото пиршество било вечерта: даде *"гощавка на своите велможи, воеводи и на стареите галилейски"* (Марк. 6:21, слав. превод). Гощавката продължила далеч след полунощ и когато всички се опили с вино и дълго се наслаждавали на танца на безсрамната девица, тогава било извършено това несправедливо убийство. Главата на свети Йоан била донесена на блюдо на пиршеството и кръвта още капела от нея.

Според някои и след посичането главата изрекла същите изобличителни думи към Ирод: Не ти е позволено да водиш жената на Филипа, твой брат. О, какъв голям страх обхванал всички седнали на трапеза, та когато видели обагрената с кръв човешка глава, носена като ястие на блюдо, да движи устни и да изрича тези слова. Но танцьорката я взела с дръзките си ръце и я отнесла на майка си. А Иродиада се посмяла и пробила с игла езика, който изобличавал беззаконията ѝ. Тя не позволила да се погребее главата заедно с тялото, защото се страхувала, че ако тя бъде съединена с него, Йоан ще възкръсне и ще започне отново да изобличава нея и Ирод.

Учениците на светия Предтеча същата нощ взели тялото му от тъмницата и го погребали в Севастия. А главата на Кръстителя Иродиада заровила в двореца, при себе си, на едно безчестно и потайно място. Как светата глава била взета оттам, е описано във възпоменанието на двадесет и четвърти февруари (по православния календар - 09.03 по светския), когато се празнува намирането ѝ.

След убийството на славния Предтеча и Кръстител Господен Йоан, окаяният Ирод извършил и друго, не по-малко злодеяние. Той се присмял на нашия Господ Иисус Христос по време на доброволното Му страдание за нас, както повествува свети евангелист Лука: *"Ирод с войниците си, като Го унизи и*

подигра, облече Го в светла дреха и Го изпрати назад при Пилата" (Лук. 23:11).

Но Божието отмъщение не закъсняло да се извърши над пророкоубиеца и поругателя на Христа. Кръвта на Йоан викала против него към Бога, както някога кръвта на Авел против Каин (Бит. 4:1-16), а също и другите беззакония на Ирод особено поругаването на Господа Иисуса Христа, му навлекли справедливото Божие наказание. И наистина, скоро той се лишил от царството и живота си заедно с Иродиада и нейната дъщеря. Отмъщавайки за безчестието и позора на дъщеря си, арабийският цар Арета събрал войска и тръгнал против него. Ирод направил същото. В разгорялата се битка войските на Арета победили и нанесли голямо поражение на Ирод: почти всичките му воини били избити, а той едва се спасил. След това римският кесар го лишил от властта и богатствата му и го пратил на заточение заедно с прелюбодейката и нейната дъщеря.

Първоначално те били изпратени в галския град Лион, а после в испанския град Илерда, където Ирод завършил живота си в лишения и бедствия. Но преди да умре, той видял смъртта на дъщеря си, която танцувала на гощавката. Това станало така. Веднъж през зимата тя пожелала да премине по някаква работа на другия бряг на река Сикорис. Когато вървяла, ледът се пропукал, тя паднала във водата и потънала до шия. По Божието правосъдие ледът я стиснал така, че тялото ѝ останало във водата, а главата - над леда. И както някога играла с нозете си по земята, така и сега безпомощно се мятала във водата, сякаш че танцувала, увличана от бързото течение на реката. Никой не можел да ѝ помогне и окаянната висяла в това положение, докато острият лед не прерязал шията ѝ. Мерзкият ѝ труп, отнесен от течението под леда, не бил намерен, а главата ѝ била донесена на Ирод и Иродиада както някога главата на Предтечата, но отсечена не от меч, а

от леда. Така Божието правосъдие наказало танцьорката, която била виновна за отсичането на честната глава на свети Йоан.

След това загинал беззаконният убиец Ирод заедно с Иродиада: според преданието те били погълнати живи от земята.

А свети Йоан, както приживе, така и след кончината си бил Предтеча на Господа, защото предварил слизането Му в ада и възраждал светите праотци, като благовестил явилия се в плът Бог. Заедно с тях той бил изведен от ада, разрушен чрез Възкресението Христово, и в Царството Небесно се сподобил с много венци като девственик, пустинножител, учител и проповедник на покаянието, като пророк, Предтеча, Кръстител и мъченик.

По неговите молитви да настави и нас на пътя на истинското покаяние и да ни сподоби с Царството Небесно Христос, нашият милосърден Господ и Бог, на Когото с Отца и Светия Дух вечно въздаваме слава. Амин.

ЧЕТИ-МИНУТИ

* Древният, наследен от предците обичай на иудеите е описан във Второзаконието:

"Кога братя живеят наедно, и един от тях умре без син, жената на умрелия не бива да се омъжи за външен човек, но девер ѝ трябва да влезе при нея, да я вземе за жена и да живее с нея, - и първородният, когото тя роди, да носи името на умрелия брат, за да не се затрие името му в Израеля. Ако пък той не поиска да вземе снаха си, снаха му да отиде при портите пред стареите и да каже: "девер ми

не иска да въздигне името на брата си в Израиля, не ще да се ожени за мене"; тогава стареите на града му да го повикат и да го придумват, и ако той стане и каже: "не искам да я взема", нека снаха му дойде при него пред очите на стареите, да събуе обувката от ногата му, да го заплюе в лицето и каже: "тъй се постъпва с човек, който не съзижда дома на брата си (в Израиля)"; и ще му извадят име в Израиля: дом на събутия" (Втор. 25:5-10).

Този обичай на евреите, който води началото си преди времената на патриарх Иаков, е известен и при други източни народи, като например моавците, персите и др. Има различни мнения за неговия произход, но най-вероятно обяснението за него трябва да се търси в силното желание на източните народи да имат деца, за да увековечат рода и името си в потомството.

Тропарь Собору и Усекновению главы Иоанна Предтечи

глас 2

Па́мьятъ пра́веднаго с похвала́ми,/ тебѣ же довлѣет
свидѣтельство Господне, Предте́че:/ показа́л бо ся еси́
войсти́ну и проро́ков честне́йший,/ я́ко и в стру́ях кресті́ти
сподо́бился еси́ Пропове́даннаго. / Те́мже за і́стину пострада́в
ра́дуясь,/ благовести́л еси́ и су́щим во а́де Бо́га я́вляшагося
плóтию,/ взѣмлющаго грех ми́ра,// и подаю́щаго нам ве́лию
ми́лость.

(Споменът за праведника е с похвали, за теб е достатъчно Господнето свидетелство, Предтече: наистина си бил най-честен сред пророците, защото си се сподобил да кръстиш в Иорданските води Проповядвания; радващ се да пострада за истината, си благовестил и на затворените в ада Бога, явил се в плът, взимащ греха на света и дарил ни велика милост.)

Кондак Усекновению главы Иоанна Предтечи

глас 5

Предтѣчево славное усекновѣние,/ смотрѣние бысть нѣкое Божѣственное;/ да и сущим во аде Спáсово проповѣсть пришествіе. / Да рыдаѣтъ убо Иродіа,/ беззаконное убійство испросивши:/ не закон бо Божій, ни живы́й век возлюбѣ,// но притворный, привременный.

(Славно то Предтечево посичане бѣше никакъ въ Божествен промисъл, за да се проповядва пришествието и на затворените в ада; да ридает Иродиада, поискала беззаконното убійство, тя не възлюби Божия закон и вечния живот, но временния и суетния.)

Ин кондак Усекновению главы Иоанна Предтечи

глас 4

Ирод, Предтѣче, беззаконновав,/ женѣ подаде главѹ твою честнѹю,/ ейже покланяющеся, веселимся;/ Иродія же плачет и рыдаѣтъ,// и Ирод, и плясавшая.

(Перевод: Ирод, совершая беззаконіе, Предтеча, подал жене главу твою почитаемую, ей же поклоняясь, радуемся, Иродиада же плачет и рыдает, и Ирод с ней, и плясавшая (Саломея).)

Величание Иоанну Предтече на Усекновение главы

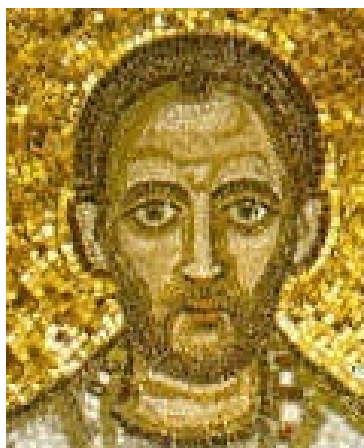
Величаѣм тя,/ Крестителю Спáсов Иоáнне,/ и почитаѣм вси/ честны́я твоея главы// усекновѣние.

Молитва Предтече и Крестителю Господню Иоанну

Крестителю Христов, проповѣдниче покаянія, кающагося не презри мене, но совокупляясь с вои Небесными, моли́ся ко Владыце за мене, недостойнаго, унылаго, немощнаго и

печáльного, во мно́гия бéды впáдшаго, утруждéннаго бúrными по́мыслы ума́ моего́. Аз бо есмь вертéп злых дел, отню́дь не имéяй конца́ грехóвному обы́чаю, пригвождéн бо есть ум мой земнымъ вещém. Что сотворю́? Не вем. И к кому́ прибéгну, да спасéна б́удет дýша моя́? Тóкмо к тебé, святы́й Иоáнне, благодáти тезоименíte, я́ко ты пред Го́сподем по Богорóдице вем бóльша бы́ти рождéнных всех, ты бо сподóбился еси́ косну́ться верху́ Царя́ Христá, взéмлющаго грехи́ мíра, Агнца Бóжия. Егóже моли́ за грéшную мою́ дýшу, да понé отны́не, в пёрвый на́десять час, понесу́ тяготу́ благо́ую и приму́ мзду с послéдними. Ей, Крестíteлю Христóв, честный Предтéче, крайний Прорóче, пёрвый во благодáти мýчениче, пóстников и пустýнников наставниче, чистоты́ учíteлю и б́лижний дру́же Христóв! Ты молю́, к тебé прибега́ю: не отри́ни мене́ от твоего́ заступлénия, но возста́ви мя, низвёрженнаго мно́гими грехи́. Обнови́ дýшу мою́ покая́нием, я́ко вторымъ крещéнием, понéже обоeго́ нача́льник еси́: крещéнием омы́ваяй прародíteльный грех, покая́нием же очища́яй коегóждо дéло сквёрно. Очи́сти мя, грехáми осквернённаго, и понúди вни́ти, áможе ничтóже сквёрно вхóдит, в Цáрствие Небéсное. Ами́нь.

Слово на свети Иоан Златоуст за деня на отсичането на главата на Светия Господен предтеча Иоан

Отново беснее Иродиада, отново се вълнува, играе и беззаконно иска от Ирод главата на Иоан Кръстител. Отново Иезавел (1) замисля да похити лозето Навутеево (2) и да прогони от планината свети Илия (3).

И не само аз изпитвам ужас от това, но мисля, че и всички вие (4), които сте чули гласа на Евангелието, ще се изумите заедно с мен на дръзновението на Иоан, на неразумието на Ирод и на звероподобното изстъпление на безбожните жени. Защото какво чуваме? - *"Сам Ирод бе проводил да хванат Иоана и го свърза в тъмницата"* (Марк. 6:17). За какво? - *"Зарад Иродиада, жена на брата му Филипа, понеже се бе оженил за нея"* (Пак там).

Кой с пълна мяра ще изобличи безумието Иродово, проявило се поради безмерното му женоугодие? Или кой ще опише нечуваната дързост на злите жени? Струва ми се, че в поднебесната няма такъв звяр, който да е подобен на злата жена (говоря сега само за злата, а не за добрата и целомъдрената, защото знам, че има много кротки и благонравни жени, за чийто добродетелен живот ще кажем после, за полза и подражание на добродетелните и за да възлюбим онова, което е добро и честно). Нито един звяр на света не прилича на злата жена. Кой е по-яроsten от лъва сред четириногите? Никой. Кой е по-опасен от змията сред влечугите? Отново никой. Обаче и лъвът, и змията имат по-малко злоба от злата жена, както потвърждава и мъдрият Соломон: *"По-добре да живееш в пуста земя, нежели със свадлива и сърдита жена"* (Притч. 21:19; сравн. Сир. 25:18.). Нека не мисли някой, че пророкът е казал това, за да се надсмее над жената - и самите дела удостоверяват същото: лъвовете в ямата не докоснали Даниил, а Иезавел умъртвила праведния Навутей. Китът оставил невредим Иона в утробата си, а Далида свързала и остригала Самсон и го предала на другоплеменници. Змии, аспида и василиск се бояли от Иоан в пустинята, а Иродиада го посекла на гощавката. Врани хранили Илия на планината, а Иезавел искала да го убие, след като сторил благодеянието да низведе дъжд. Ето какво му казвала тя:

- Ако ти си Илия, аз съм Иезавел и нека боговете ми сторят каквото искат, и нещо повече да сторят, ако утре по това време не умъртвя своята душа (Сравн. 3Царств. 19:2.).

Илия се побоял и си отишъл, за да спаси душата си. Скрил се в пустинята, вървял четиридесет дни и потърсил да умре, думайки:

- Господи Боже! Доста са за мене страданията, прибири душата ми, понеже аз не съм по-добър от отците си.

Горко ни! Пророк Илия се побоял от жена; побоял се от жена онзи, който носел в себе си вселенския дъжд над езициците, който низвел от небето огън и с молитвата си вдигнал мъртвия. Да, наистина се побоял. Защото никоя злоба не може да бъде сравнена със злобата на злата жена. Думите ми потвърждава и Книгата Премъдрост на Иисуса, син Сирахов, като казва: *"няма глава по-отровна от змийна глава"* (Сир. 25:17, 15) и *"може да се понесе... всяка злоба, само не женска злоба"*!

О, зло дяволско и най-остро оръжие!

Още в най-древни времена дяволът чрез жена уязвил Адам в рая, чрез жена склонил кроткия Давид към измамното убийство на Урия, чрез жена тласнал към престъпление мъдрия Соломон и ослепил мъжествения Самсон, по женска вина умъртвил синовете на свещеника Илий, оковал в тъмница благородния Иосиф, предал на посичане Йоан - светилника на целия свят.

Пък и защо говоря за хора? По вина на жена дяволът и светци е отвърщал от добродетелите. Той, дяволът, чрез жена всички посича, всички убива, всички опорочава и унижава. Защото безсрамната жена никого не щади, не почита свещениците, не се свени от левита, не се срамува от пророка.

О, зло, по-лошо от всякое друго е злата жена! Ако е бедна, богатее със злобата си, ако има богатство, което да способства за лукавството ѝ, това е двойно по-пагубно. Жената е нетърпеливо животно, неизлечим недъг, неукротим звяр. Виждал съм неукротими аспиди да бъдат укротени, лъвове, еднорози и мечки да бъдат опитомени; а злата жена, ако я изобличават, се гневи, и ако я увещават с ласка, се превъзнася. Ако мъжът ѝ е облечен в началствена власт, тя денем и нощем го развращава с речите си и го подтиква към злодейство, както Иродиада Ирод; ако има беден мъж, подбужда го към гняв и бран. Ако е вдовица, самолично безчести всички, защото не обуздава езика си със страх Божий, не гледа бъдещия съд, не уповава на Господа, не пази закона на любовта. На злата жена нищо не ѝ струва да предаде на смърт мъжа си. Защото жената на праведния Иов го съветвала да приеме смъртта, като похули Бога, и казвала:

- "Похули Бога и умри!" (Иов. 2:9)

О, лукав нрав! О, безчестно намерение! Иововата жена не проявила жалост, като виждала мъжа си да страда с цялото си същество от тежката болест и подобно на въглен да хвърля искри, когато цялото му тяло било покрито с язви и изяждано от червеи, не се склонила към милосърдие, като го гледала да се гърчи, да изпитва болка, да страда и да изпуска през болезнено отворени уста учестеното си дихание. Не се смекчило сърцето ѝ, като видяла онзи, който някога ходел в царска порфира, да лежи гол на гноището. Не си спомнила предишното нежно съпружеско отношение, не си спомнила колко много слава и добрини получавала от него по-рано. Но какво рекла тя:

- "Похули Бога и умри!"

О, женска милост! О, средство за лекуване на скърбите! О, узаконяване на съпружеската любов! Нима мъжът ти някога

ти е казвал такива думи, докато си била болна? Нима не те е изцелявал от болестите с молитвите и с благите си дела? Нима не е достатъчно за него това временно наказание, че му изпросваш и вечно мъчение чрез похулване на Господа? Или не знаеш, че всеки грях ще се прости на човеците, а хулата - грехът против Духа Свети - няма да им се прости нито в този, нито в бъдещия живот (Мат. 12:31)?

Искаш ли да видиш друга жена, подобна на тази по своето лукавство? Виж Далида, която свързала силния Самсон и го предала на другоплеменници (Съд. 16:6). Тя предала на враговете съпруга си, когото обичала, галела и уверявала, че го обича повече от самата себе си. Този, когото обичала вчера, днес мами, когото вчера стопляла с целувки, днес с лукавство предава на смърт. Не е ли бил хубав? Но кой бил по-хубав от него, когато със седемте плетеници на главата си (Съд. 16:13, 14) явявал образа на седмосветлата благодат? Не е ли бил мъжествен? Но кой бил по-мъжествен от този, дето с ръцете си разкъсал страшния лъв по пътя си и с ослина челюст избил хиляда другоплеменници? Но може би той не бил добродетелен? Не, той бил добродетелен дотолкова, че когато веднъж усетил жажда, се помолил Бог да му прати вода, а от хвърлената мъртва челюст изтекла вода и той утолил жаждата си. Ето, този прекрасен, този мъжествен, този добродетелен мъж собствената му жена свързала като враг и предала в ръцете на неприятелите. Но по кой начин жена могла да победи толкова силен мъж? Поради присъщата на мъжете доброта, защото като го лишила нощем от тайната му сила, тя го свързала със здрави въжета. Затова и Божествената мъдрост ти повелява: "пред тая, която лежи на твоето лоно, пази се да отваряш твърде устата си" (Мих. 7:5).

Кажи ми кое животно може да замисли нещо подобно против сродния си мъжки пол? Коя змия ще пожелае да погуби съжителя си? Коя лъвица ще предаде на заклание своя лъв?

Виждаш, че справедливо говори Книгата на Премъдростта, като казва, че няма по-отровна от змийна глава и няма по-голяма злоба от женската (Сир. 25:17, 15)!

Ще кажа направо: който има зла жена, нека знае, че търпи възмездие за беззаконията си. За да не са без доказателство тези думи, чуй Премъдростта, която говори, че злата жена се праща на беззаконния мъж заради злите му дела (Сир. 25:22-29 и др).

Досега говорихме за злата жена и тук ще завършим тази реч. Подобава да споменем и добрите жени, особено заради тези, които присъстват тук.

Защо тези жени се наричат добри? Защото когато видят други да вършат богоугодни добродетели, се радват за тях като за свои, и трудовете им усвояват за себе си като награда за добродетелта.

Добродетелна и нещелюбива жена била сонамката, която изпросила съгласието на мъжа си и устроила за Елисей горница, та да си почива при нея (4Царств. 4:9, 10; сравн. Лук. 4:25, 26) - приготвила му легло, светилник и трапеза; постелята не останала непокрита, а била подобаващо уредена за пророка, в светилника винаги имало елей и на трапезата - храна.

Също така кой ще каже нещо лошо за бедната вдовица, която приела пророк Илия? Тя нямала много пари, но явила богатство на благоразположението. Нямала ни брашно, ни вино, нито нещо от земните предмети; нямала засято с пшеница поле, което да ѝ носи хлебни класове, лозето не родило за нея грозде, а растенията - сладък плод. Как тогава е приемала и хранела пророка? Макар да нямала дори педя земя за обработване и лакът лозе, но винаги по жътва ходела по междата и приведена към земята събирала класовете,

изпаднали изпод сърповете на жътварите. По този начин всяка година се запасявала с необходимото количество храна. При нея дошъл Илия по време на глад, когато земята изсъхнала без дъжд, когато небето горяло, въздухът се нажежил и облаците се заключили, когато нямало ни трева, ни цвете, ни кълн на растение, нито дихание на влажен вятър, който да оросява и изправя стъблата на младите класове; когато реките пресъхнали, а напояващите ги извори изчезнали от зноя, и морето станало много солено, защото в него не се вливали пресни води, тъй като дъждът и реките секнали. Тогава дошъл Илия при бедната вдовица. Вие знаете как страда вдовицата и по време на добра реколта. Обаче пророкът оставил богатите, които имали обилни запаси от хляб, слязъл от планината и дошъл при нея. Но защо Илия, който със словото си низвеждал огън от небето, не си низвел и хляб? Може би не можел да стори това? Не, можел е, но не го е сторил. Защо? За да не лиши от плодовете на нищелюбието вдовицата и да увеличи с благословията си делвата с брашно и малкото дървено масло в гърнето. Защото пророкът дошъл не толкова да се нахрани, колкото да нахрани бедната и да яви скритата в сърцето ѝ добродетел и благоразположение. Така прави Бог: защото бидейки в състояние да нахрани всичките Си раби, които са с Него в света, Той иска подаяние, за да открие благоразположените сърца чрез делата на тяхното нищелюбие. И когато вече няма кой да нахрани Неговите раби, Той ги храни или чрез птиците, както Илия на планината, или чрез чуждоземен пророк, както Даниил в лъвовата яма, или чрез морски звяр, както Иона с кита, или Сам праща храна, както на нашите отци в пустинята, защото, когато нямали нищо за препитание, Той им пратил от небето мана и източил вода от камък. Но когато светиите Му живеят в света с другите хора, Бог въздържа десницата си, макар и да ги вижда скръбни; оставя ги, за да възнагради с благодат ония, които пожелаят да им сторят добро, за да получат чрез това

спасение мнозина.

И така, Илия отишъл при вдовицата, а тя нямала нищо, освен шепа брашно, което щяло да стигне само за един обяд на нея и на сина ѝ:

Какво ѝ казал пророкът?

- Дай ми малко вода в съд да пия.

Когато тя отишла да вземе, той викнал след нея:

- Донес ми в ръце и къс хляб.

Тя му отговорила, че няма нищо, но не скрила онова, което има, и казала:

- Жив ми Господ, Бог твой, нямам нищо печено, а имам само шепа брашно в делвата и малко дървено масло в гърнето.

Забележително е дори това, че въпреки тази оскъдица, тя не скрила малкото останала ѝ храна. Колко са много днес онези, които притежават в излишък злато и сребро, а не дават на приятелите си, когато им поискат! Дори и тогава, когато ги молят с любов, те казват, че нямат нищо и не желаят да дават; но ако след дълги молби склонят да заемат на някого, искат разписка, по-твърда от желязо, и в присъствие на свидетели и поръчители свързват с подпис вземащата ръка. А тази вдовица и с дума не се отрекла от шепата брашно.

Какво ѝ отговорил пророкът?

- Побързай и по-напред направи от това малка прясна пита за мене и ми донеси, а за себе си и сина си ще направиш после.

Това пророческо слово било изпитание - изпитание на сърцето, изпитание на благоразположението. Сърцето на блажената вдовица било като в клещи, недоумявайки кого да

предпочете - любовта към сина си или нищелюбието към пророка? И тя предпочела да обиди себе си и детето си, но да приеме пророка, понеже знаела, че "който приема пророка, в име на пророк, ще получи пророческа награда" (Мат. 10:41); и "който напои... само с чаша студена вода в име на ученик... няма да изгуби наградата си" (Мат. 10:42).

Но защо пророкът казал: "Побързай!" Нима бил толкова гладен, че се нуждаел от особеното усърдие на вдовицата? Не, в никой случай. Той тайнствено знаменувал с това, че благото дело трябва да се върши с усърдие и радост, а не с печал и тъга: "защото Бог люби оногова, който драговошно дава" (2Кор. 9:7.).

- Побързай и по-напред направи за мене, а после ще направиш за себе си и сина си.

"Побързай" - подобно на Авраам, който се затекъл при стадото си, когато при него дошли ангелите, и заклал телеца, за да посрещне Агнеца (Бит. 18:6); подобно на Сара, която побързала да замеси пресни пити, за да получи хляба, скрит на небесата.

"Побързай и постъпи така, както Авраам с жертвите към Бога; не първо на теб, а после на мене, както сторили Каин, Офни и Финеес, синовете на свещеника Илий, които унижавали Бога, вземайки за себе си част от даровете, донасяни на Него.

Вдовицата изпълнила с усърдие заповедта на пророка. А той, като взел малкото, но подаден с голямо усърдие хляб, вкусил от него и изпълнил с блага дома ѝ, защото казал:

- Брашното в делвата няма да се свърши, и дървеното масло в гърнето няма да намалее до оня ден, в който Господ ще даде дъжд на земята.

Но защо до деня, когато Господ даде дъжд?

За да се покаже тайнствено, че ветхия закон свършва тогава, когато новата благодат се яви като дъжд от небето.

И наистина станало така, както казал пророкът.

Виждаш ли как добрите жени се сподобили с плодовете на нищелюбието? Защото благите трудове дават благи плодове и нетленния корен на целомъдрието.

Вие, жени, чухте за делата на злите и за добродетелта на добрите. Едните възлюбете, а от другите се отвърщайте, на едните подражавайте, а другите избягвайте, та като следвате пътя на благите жени, и вие да бъдете причислени към лика на светиите на Христа Иисуса, нашия Господ, на Когото подобава слава и царство во веки. Амин.

Св. Йоан Златоуст

(1) **Иезавел**, жената на израилския цар Ахав, се славела с крайното си нечестие и разпътен живот. Сляпо подчинявайки се на нейното влияние, Ахав надминал с беззаконието си всички свои предшественици и се отдал на най-срамно идолопоклонство. В Самария той построил храм на Ваал, насадил свещена дъбрава, позволил на Иезавел да издигне олтари на тирските и сидонските божества (3 Царств. 16:31-33). При Иезавел имало четиристотин лъжепророци, които се хранели от нейната трапеза (3 Царств. 18:19).

(2) **Навутей** бил благочестив израилтянин от град Изреел. Той не пожелал да продаде на Ахав лозето си, съседно на царския двор. Заради това по внушение на Иезавел бил публично оклеветен в богохулство и измяна и убит с камъни (по-подробно това е описано в 3 Царств., гл. 21).

(3) 3 Царств. 21:7. **Илия** - най-славният от старозаветните

пророци, страшен изобличител на нечестието и идолопоклонството по време на нечестивия израилски цар Ахав и жена му Иезавел.

(4) Проповедникът се обръща към слушателите (словото се е произнасяло в храма).

Акафист святому славному Пророку, Предтече и Крестителю Господню Иоанну

Кондак 1

Избранный от лет древних быти Предтечею и Крестителем Спасителя мира Христа Бóга, Иоáнне богохвáльне, прославляюще прослáвльшаго тя Гóспода, похвáльная восписуем ти, я́ко бóльшему всех рождéнных жена́ми, во плóти Ангелу, покая́ния проповéднику; ты же, я́ко имéяй вéлие дерзнове́ние ко Гóсподу, от всяких бед свободáй и к покая́нию воздвизáй нас, любви́ тебе зову́щих:

Ра́дуйся, вели́кий Иоáнне, Проро́че, Предте́че и Крестителю Госпо́день.

Икос 1

Арха́нгел Гаври́ил, предстоя́й пред Бóгом, по́слан бысть ко иере́ю Заха́рии, егда́ той, служа́ по чи́ну чреды́ своея́, вни́де покади́ти в це́рковь Госпо́дню; и, предста́в одесну́ю олтаря́ кади́льнаго, благовествова́ше о твоéм рождестве́, вели́кий Иоáнне, возвеща́я Заха́рии ра́дость и весéлие, и я́ко мно́зи о рождестве́ твоéм возра́дуются. Сего́ ра́ди и мы, див́ному о тебе́ Бóжию благоволе́нию чудя́щиеся и ра́дующеся, со благоговéнием в похвалу́ тебе́ вопи́ем:

Ра́дуйся, Совета́ Бóжия неизрече́ннаго тайнниче; ра́дуйся, див́наго смотре́ния Его́ исполне́ние.

Рáдуйся, прѣжде лет многѣх прорóчеством Исáии
проявлѣнный; рáдуйся, вѣстниче пред лицѣм Госпóдним, дрѣв-
ле проречѣнный.

Рáдуйся, предназначѣнный быти великим прорóком Вы́шня-
го; рáдуйся, по обетовáнию Ангела рождѣнный.

Рáдуйся, ещѣ во чрѣве мáтере твоея́ Дúха Свята́го исполнен-
ный; рáдуйся, прѣжде рождества́ твоегó на великое служѣние
освящѣнный.

Рáдуйся, непло́дства родíteлей разрешѣние; рáдуйся, иерéя
Бóжия рáдость и весéлие.

Рáдуйся, дщѣре Аарóновы прозябѣние; рáдуйся, плод моли́т-
вы Богодаровáнный.

Рáдуйся, великий Иоáнне, Прорóче, Предтѣче и Крестíteлю
Госпóдень.

Кондак 2

Видя Захáрия явльшагося ему́ Ангела, смутíся, и страх
нападѣ нань, и не вѣрова словесѣм благовѣстия егó о
рождествѣ твоѣм; егда́ же за невѣрие немотóю связан бысть,
удивля́шеся преслáвному чудесí, всем сѣрдцем вопия́ Бóгу:
Аллилу́иа.

Икос 2

Разум неуразумевáемый разумѣти и́щуще лю́дие, ждúще
Захáрию, и чудя́хуся, умѣдлившу ему́ в цѣркви; изшѣдшу же
ему́ и не могу́щу глагóлати к ним, но тóкмо помава́юще,
разумѣша вси, я́ко видѣние видѣ в цѣркви. Мы же, прославля́ю-
ще дивнаго Творца́ чудес, Бóга, вопиѣм тебѣ таковáя:

Рáдуйся, благíй винóвниче безгласíя óтча; рáдуйся, слез ма́-
тере твоея́ пременѣние на рáдость.

Рáдуйся, тоя поношénия в людех отъя́тие; рáдуйся, вели́кое ро́ждшим тя утешéние.

Рáдуйся, я́ко в шесты́й ме́сяц о зачáтии твоём Пресвята́я Дéва Мари́я в Назарéте от Ангела известíся; рáдуйся, я́ко о рождествé твоём мно́зи возвесели́шася.

Рáдуйся, я́ко íмя благодáтное, от Ангела наречénное, получи́вый; рáдуйся, я́ко íменем твоём немотствовáние отцá твоего́ Захáрии разрешíся.

Рáдуйся, я́ко íмя Бóжие о тебé отцём твоём благослови́ся; рáдуйся, я́ко о чýдном рождествé твоём страх и удивлénие в о́крест живúщих яви́ся.

Рáдуйся, я́ко по всей странé Иудéйстей о дíвнем рождествé твоём возвестíся; рáдуйся, я́ко тобо́ю спасéние мно́гим в ми́ре сем яви́ся.

Рáдуйся, вели́кий Иоáнне, Прорóче, Предтéче и Крестíteлю Госпóдень.

Кондак 3

Сíла Вы́шняго разреши́ непло́дство заматорéвша во днех своихъ прáведныя Елисавéты: зачáт бо тя, сла́вный Предтéче Госпóдень, и тая́шеся ме́сяц пять, глаго́лющи: я́ко та́ко мне сотвори́ Госпóдь во дни, в ня́же призрэ́ отъя́ти поношénие моё в челове́цах. Егда́ же при́я Имúщую во чрэве Христá, испóлнися Дúха Свята и возопí гласомъ ве́лиим: «Откúду мне сиé, я́ко при́иде Мáти Гóспода моего́ ко мне!» С Нéюже рáдующися, зывáше Бóгу: Аллилу́иа.

Икос 3

Име́яй преды́ти пред Гóсподемъ дúхом и сíлою Илиино́ю, ещё из чрэва ма́тере твоея́ испóлнился еси́ Дúха Свята́го, отону́дуже и Прорóк дíвный показáлся еси́, егда́ во утрóбе ма́-

тере твоея сый, разыгра́лся еси́ ра́дощами пришёствию Матери Господней. Бо́га бо позна́л еси́ носима в ложесна́х Благода́тныя и Того́ ма́терним гла́сом пропове́дал еси́: подоба́ше бо Божественных вещей пресла́вным быти нача́лом. Сему́ у́бо благоговейно удивля́ющеся, с ра́достью тебе́ вопие́м:

Ра́дуйся, ещё во утробе ма́терней предпосла́вшаго тя Го́спода чу́дным весе́лием предъя́вивый; ра́дуйся, я́ко тебе́ ра́ди и матери твое́й Елиса́вете воплоще́ние Христо́во откры́ся.

Ра́дуйся, я́ко и та испо́лнися Ду́ха Свя́та; ра́дуйся, я́ко и она́ предивная проро́чица яви́ся.

Ра́дуйся, я́ко от не́я Пресвята́я Де́ва Ма́рия Блаже́нною в жена́х нарече́ся; ра́дуйся, я́ко то́ю Она́ и Ма́терию Го́спода наименова́ся.

Ра́дуйся, я́ко и безсе́менный плод То́я Благослове́нным прона́рече́ся; ра́дуйся, Прему́дросте Божественныя предъя́вление.

Ра́дуйся, свята́го супру́жества благослове́ние; ра́дуйся, непло́дных ложе́сн дивное прозябе́ние.

Ра́дуйся, рождени́ем твои́м удиви́вый лю́ди; ра́дуйся, све́тлый Сло́ва гла́се.

Ра́дуйся, вели́кий Ио́анне, Проро́че, Предте́че и Крестите́лю Господе́нь.

Кондак 4

Бу́рею сомне́ния смущённый, иере́й Заха́рия не можа́ше, по словеси́ а́нгельскому, проглаго́лати. Егда́ же по рождестве́ твоём, Предте́че Господе́нь, написа́ благода́тное и́мя твое́, а́бие отверзо́шася уста́ и язы́к его́, и глаго́лаше, благословя́ Бо́га, и проро́чествова, глаго́ля: благослове́н Господь Бог Изра́илев, я́ко посети́ и сотвори́ избавле́ние лю́дем Свои́м, и ты, отроча́,

Проро́к Вы́шняго нарече́шися, поя́ Тому́: Аллилу́иа.

Икос 4

Слы́шаша о́крест живу́щии лю́дие о пресла́внем и чу́дном рождествѣ твоѣм, со удивлѣ́нием глаго́лаху в себѣ: «Что́ убо отро́ча́ сие́ бу́дет?» Мы же тя, пресла́вный Предте́че Госпо́день, я́ко бо́льша всех рождѣ́нных жена́ми, досто́йно чту́ще, ублажа́ем си́це:

Ра́дуйся, от зача́тия твоего́ благода́тных явлѣ́ний исполнен-
ный; ра́дуйся, в рождествѣ твоѣм Бо́гом просла́вленный.

Ра́дуйся, во младѣ́нчествѣ твоѣм от отца́ твоего́ Проро́ком
Вы́шняго нарече́нный; ра́дуйся, во о́трочествѣ твоѣм Ду́хом Свя-
ты́м просвещѣ́нный и укреплѣ́нный.

Ра́дуйся, Бо́га воплотѣ́вшагося срóдник по плóти бы́вый; ра́-
дуйся, от Бо́га высо́кое зва́ние Предте́чи и Крестѣ́теля при-
ѣмый.

Ра́дуйся, заре́, Свет но́вый ми́ру возвестѣ́вшая; ра́дуйся, звез-
до́, путь, веду́щий ко Христу́, осветѣ́вшая.

Ра́дуйся, денни́це Со́лнца незаходи́мага; ра́дуйся, свети́льни-
че Све́та неугаса́емаго.

Ра́дуйся, путь грядúщему Христу́ уготовля́й; ра́дуйся, Анге-
ла и челове́ка в себѣ явля́й.

Ра́дуйся, вели́кий Иоáнне, Проро́че, Предте́че и Крестѣ́телю
Госпо́день.

Кондак 5

Богопроти́вное велѣ́ние беззакóннаго детоубѣ́йцы Ирода
изгна́ тя из до́му о́тца в непрохо́дную пусты́ню, носи́ма
ма́терию, Предте́че Госпо́день, иде́же и пребыва́л еси́ до дне яв-
лѣ́ния твоего́ ко Изра́илю, яды́й акри́ды и мед дѣ́вний и Бо́гу

вопий: Аллилу́иа.

Икос 5

Ви́дяще дѣ́вное Бо́жие о тебѣ промышлѣ́ние, Иоа́нне богохва́льне, ꙗ́ко от младе́нческих пелѣ́н по́стническаго жити́я любите́ль показáлся еси́, отону́дуже во́лею Вы́шняго по́слан был еси́ проповѣ́дати лю́дем грядúщее во Христѣ́ спасѣ́ние, сего́ ра́ди со удивлѣ́нием и любóвию тебѣ́ взывáем:

Ра́дуйся, ꙗ́ко, ещѣ́ младе́нец сый, царя́ Ирода устраши́л еси́; ра́дуйся, от напрáснаго уби́ения тем десни́цею Вы́шняго сохранѣ́нный.

Ра́дуйся, пусты́ни шипóк благово́нный; ра́дуйся, высотóю подвиго́в твои́х всех удиви́вый.

Ра́дуйся, пра́ваго путі́ ве́рный указа́телю; ра́дуйся, чистоты́ и целомúдрия преді́вный храні́телю.

Ра́дуйся, ева́нгельскаго самоотверже́ния о́бразе соверше́нный; ра́дуйся, мона́шествующих покрóве и утвержде́ние.

Ра́дуйся, богослóвствующих умо́в просвещѣ́ние; ра́дуйся, грѣ́шным милосѣ́рдия Бо́жия двѣ́ри отверза́й.

Ра́дуйся, ка́ющимся грѣ́шником от Го́спода прощѣ́ние подава́й; ра́дуйся, плоды́ досто́йны покая́ния творі́ти помога́й.

Ра́дуйся, вели́кий Иоа́нне, Проро́че, Предте́че и Кресті́телю Господень.

Кондак 6

Проповѣ́дник сла́вный ты, божѣ́ственный Предте́че, показáлся еси́ в пусты́ни Иорда́нстей во дни явлѣ́ния Христá́ Бо́га мі́ру. Сего́ бо, Грядúщаго к тебѣ́, показáл еси́ лю́дем, глаго́ля: «Се, А́гнец Бо́жий, взѣмля́й грехи́ мі́ра!»; Егóже мы ве́рою позна́вше, поём Емú: Аллилу́иа.

Икос 6

Возсиял еси свет истины, Иоанне богопросвещенне, всем являяй Славы Отчия сияние, явльшееся плотски нас ради. Вопиял бо еси в пустыни людем: «Покайтесь, приближи бо ся Царствие Небесное: сотворите плоды достойны покаяния. Се бо грядет по мне, Иже крестит вы водою и Духом». Сего ради похвальная тебе вопием:

Радуйся, пришествия Мессии возвестителю; радуйся, путей Господних уготователю.

Радуйся, ветхия и новыя благодати ходатаю; радуйся, пророчков пределе и начало Апостолов.

Радуйся, гласе Слова благознаменитый; радуйся, покаяния проповедниче велегласный.

Радуйся, многих сынов Израилевых ко Господу обративый; радуйся, люди совершенны Господеву уготовавый.

Радуйся, фарисеев и саддукеев дерзновенно обличивый; радуйся, плоды достойны покаяния творити научивый.

Радуйся, просвещения духовнаго указателю; радуйся, ищущим предстательства твоего неусыпный заступниче.

Радуйся, великий Иоанне, Пророче, Предтече и Крестителю Господень.

Кондак 7

Хотящу от тебе креститься Господу Иисусу, Иоанне богоблаженне, глагола еси: «Аз требую Тобою креститься», обаче повинуюся, рекшу Тому: «Остави ныне», воздвигл еси десницу твою на главу Его и, крестив не требующаго очищения, вопиял еси: Аллилуиа.

Икос 7

Нóвую пода́я благода́ть кресті́тися изво́ливый от тебѣ́ Гос-
по́дь, сподо́би тя Ду́ха пришѣ́стvie вѣдети и глас Отческій с
Небесѣ́, свидѣ́тельствующій Егó Сынóвство, слы́шати.
Отонудуже в Три́ех Ли́цах Еді́ному Бо́гу покланя́тися нас
научи́л еси́. Егóже брѣ́нными прославля́юще устна́ми, в похва-
лу́ сия́ тебѣ́ прино́сим:

Ра́дуйся, Тро́ического Богоявлѣ́ния пѣ́рвый проповѣ́дниче; ра́-
дуйся, в Три́ех Ли́цах Еді́наго Бо́га і́стинный поклóнниче.

Ра́дуйся, Ду́ха Свята́го в вѣ́де голуби́не яснозри́телю; ра́дуй-
ся, снисхождѣ́ния Егó от Отца́ на Сы́на свидѣ́телю.

Ра́дуйся, гласа́ с Небесѣ́ от Бо́га Отца́ слы́шателю; ра́дуйся,
явлѣ́ния любве́ Отчи́ к Сы́ну созерца́телю.

Ра́дуйся, Сы́на Бо́жия избра́нный Кресті́телю; ра́дуйся, во́ли
Егó святы́я исполні́телю.

Ра́дуйся, сла́внаго служѣ́ния спасѣ́нію рóда челове́ческаго
рѣ́вностный рачи́телю; ра́дуйся, вели́каго Та́инства Крещѣ́ния
пѣ́рвый соверши́телю.

Ра́дуйся, Божѣ́ственныя ра́дости вѣ́стниче; ра́дуйся, Но́ваго
Завѣ́та пѣ́рвый учи́телю.

Ра́дуйся, вели́кий Иоáнне, Проро́че, Предте́че и Кресті́телю
Госпо́день.

Кондак 8

Стра́нное и неизрече́нное смире́ние воплоти́вшагося Бо́га
Сло́ва вѣ́дев, богоблаже́нне Кресті́телю, Божѣ́ственную Свою́
главу́ приклони́вша и ра́бское крещѣ́ние приѣ́мша, ты и сам
весь испо́лнился еси́ вели́каго смире́ния. Испроси́ ўбо
боголюбѣ́зную добродѣ́тель сию́ и нам, одержи́мым го́рдостию,
я́ко да от сердца́ смире́нна вопи́ем Ему́: Аллилу́иа.

Икос 8

Весь благодѣтных дарованій исполненный, течѣние временныя жизни скончавая, Иоанне богознамените, всех поучал еси исполненіем Закона и покаяніем благоугождати Господеву. Сего ради благодарственное хвалѣние тебѣ, великому учителю истины, воспеваем:

Радуйся, Закона и оправданій Господних насадителю; радуйся, Иродова беззаконія обличителю.

Радуйся, о исправлении того рачителю; радуйся, правды ради темничное заключѣние и ўзы претерпѣвый.

Радуйся, за истину во главѣ усеченный; радуйся, яко тело твоѣ от учеников твоих чѣстне погребѣся.

Радуйся, яко Божиим смотрѣніем глава твоя нетленна соблюдеся; радуйся, яко та на утѣшеніе, освященіе и цельбы христианом дадеся.

Радуйся, яко и деснице твоѣй, крестившей Господа, вѣрнии благочѣстне поклоняются; радуйся, яко от тебѣ многая чудеса теми донѣне совершаются.

Радуйся, яко тобою вѣрнии от страстей безчестія избавляются; радуйся, яко тобою грѣшнии к покаянію воздвизаются.

Радуйся, великий Иоанне, Пророче, Предтече и Крестителю Господень.

Кондак 9

Все естество ангельское удивися высотѣ служенія твоего, и Церковь благоговѣйно прославляет тя, яко друга Христа Бога, предшѣдшаго пред Ним ду́хом и сілою Илииною. Ревнуя бо по истине, дерзновенно обличал еси фарисеев и беззаконнаго Ирода, от него же и мученическую кончину приѣл еси.

Покланяющеся ўбо честнѣй главѣ твоѣй, молимся ти: избави нас от страстей безчестия, да чистым сердцем и усты поем: Аллилуиа.

Икос 9

Витийство всякое земнородных не довлѣет достойно восхвалити тя, Иоанне богохвальне: тебѣ бо уста Христовы похвалиша, вы́сша пророков и бо́льша всех рождѣнных женами тя наименоваша. Отонудуже достойную похвалу принести тебѣ недоумевающе, вопиѣм ти сицевая:

Радуйся, Цѣркве Христовы великая славо; радуйся, Ангелов предивное чѹдо.

Радуйся, праотцев радость и прославление; радуйся, пророков высокая похвало́.

Радуйся, Апостолов богосвѣтлый вѣнче; радуйся, святителей велелепая красото́.

Радуйся, мучеников в но́вой благодати начало; радуйся, преподобных совершение.

Радуйся, праведных удобрение; радуйся, дѣвственников и по́стников основание.

Радуйся, всех христиа́н великое утешение; радуйся, яко от всех христиа́нских родовъ имя твоѣ прославляется.

Радуйся, великий Иоанне, Проро́че, Предте́че и Крестите́лю Господень.

Кондак 10

Спасти́ мир прише́дшаго во плоти́ Христа́ Бо́га благовестилъ еси́ и сущимъ во а́де: якоже бо денница, предходящая солнцу, осветилъ еси́ во тьме и сѣни смѣртней сидящихъ. Отонудуже вскорѣ Го́сподемъ изведе́н былъ еси́ со все́ми от ве́ка праведны-

ми, поя Ему́, яко Изба́вителю и Победите́лю сме́рти: Аллилу́иа.

Икос 10

Стена́ и прибе́жище спаси́тельное всем, моли́твенно к тебе́ притека́ющим, божество́нный Иоа́нне: сего́ ра́ди пе́снями похва́льными ублажа́ем тя си́це:

Ра́дуйся, мо́щный заступни́че наш и ве́рный от бед храните́лю; ра́дуйся, злостра́ждущих от духо́в зло́бы ско́рый помо́щниче и изба́вителю.

Ра́дуйся, непло́дствующим благослове́ние от Бо́га низпосыла́я; ра́дуйся, притека́ющих к тебе́ с ве́рою от трево́лнения страсте́й избавля́я.

Ра́дуйся, во вражде́ су́щих ско́ро умиро́творяя; ра́дуйся, во вся́кой нужде́ и печа́ли усер́дно притека́ющим к тебе́ ско́рую по́мощь подава́я.

Ра́дуйся, благо́теку́щих от самообольще́ния и преле́сти изыма́я; ра́дуйся, вруча́ющим себе́ тво́ему ходата́йству в час сме́ртный помога́я.

Ра́дуйся, любя́щих тя от возду́шных мыта́рств предста́тельством тво́им свобо́ждая; ра́дуйся, почита́ющих сла́вную па́мь твою́ ве́чныя жи́зни моли́твами тво́ими сподо́бляя.

Ра́дуйся, ни́щих и вдови́ц и сирóт заступле́ние; ра́дуйся, по Бо́зе и Богоро́дице христиа́ном прибе́жище и упова́ние.

Ра́дуйся, вели́кий Иоа́нне, Проро́че, Предте́че и Крестите́лю Госпо́день.

Кондак 11

Пе́ние вся́кое не довле́ет по досто́янию до́блестей твои́х восхвали́ти тя, Крестите́лю Госпо́день; но мы, любо́вию пону́ждени, дерза́ем воспева́ти вели́чия тво́я, е́же ми́лостивно

приими́ от нас, первостоя́телю у Престо́ла Пресвяты́я Тро́ицы, и моли́ свободи́тися нам от вся́кия скве́рны грехо́вныя, да чи́стым се́рдцем и устна́ми поём Бо́гу: Аллилу́иа.

Икос 11

Свети́льника Све́та непристу́пнаго и все́светлых благода́тных дарова́ний все́го испо́лнена ты, Иоа́нне богопросвеще́нне, ве́дуще, ра́достно прино́сим ти такова́я:

Ра́дуйся, самови́дче озари́вшего тя свы́ше Божество́ннаго Све́та; ра́дуйся, све́том добродете́лей твои́х просла́вивый Бо́га.

Ра́дуйся, Пресвяты́я Тро́ицы велеле́пую сла́ву яви́вый; ра́дуйся, пра́вый и ди́вный путь к Небеси́ показавый.

Ра́дуйся, и су́щим во а́де Бо́га, явля́шагося во плóти, благовести́телю; ра́дуйся, душ пра́ведных, от ве́ка в преиспо́дней держи́мых, возвесели́телю.

Ра́дуйся, Влады́ки Христа́ Бо́га дру́же и́скренний; ра́дуйся, яви́вый ми́ру Свет и́стинный.

Ра́дуйся, светоза́рное све́та ева́нгельскаго сия́ние; ра́дуйся, ро́да христиа́нскаго прославлéние.

Ра́дуйся, Сове́та Бо́жия исполне́ние; ра́дуйся, я́ко от востóк со́лнца да́же до за́пад хва́льно и́мя твоё.

Ра́дуйся, вели́кий Иоа́нне, Проро́че, Предте́че и Крести́телю Госпо́день.

Кондак 12

Благода́ти тезоимени́тый, Крести́телю Госпо́день, и то́ю обогати́вся, победоно́сец пресла́вный показа́лся еси́: победи́л бо еси́ враги́ и всякую зло́бу, и вели́кое служе́ние твоё му́ченическим по́двигом запечатле́л еси́. Ны́не же, предстоя́ Престо́лу Царя́ ца́рствующих, моли́ Его́ дарова́ти ве́рным победы́ на вра-

гѣ и во всем благопоспешѣние, в добродѣтелях же благодѣтное укрѣплѣние, поющым Ему: Аллилуѣа.

Икос 12

Поюще Бѣга, дѣвно в тебѣ прославльшагося, хвалим тя, богоблаженне Крестителю, яко искренняго друга Христовѣа, прославляем великія подвиги твоѣ, ублажаем мученическую кончину твою и сицевѣа радостно вопием ти:

Радуйся, вселенскій Апостоле и Новаго Завета первомучениче; радуйся, явлением Христа на земли открывшагося Царства Небеснаго первый проповѣдникъ.

Радуйся, языков Божественное призваніе предвозвестивый; радуйся, безвѣстная и тайная премудрости Божія міру явивый.

Радуйся, божественными деяніи плодоносен паче иных явивыйся; радуйся, яко свѣтом дел твоих прославися Отец Небесный.

Радуйся, яко в памяти твоѣй Церковь Христову веселиши неизреченно; радуйся, яко нынѣ вѣчнаго наслаждаешися веселія изобильно.

Радуйся, божественными лучами Трисолнечнаго Свѣта осияваемый; радуйся, яко со безплотными Трисвятую песнь Бѣгу немолчно вопіеши.

Радуйся, яко нынѣ, зерцалом разрешшимся, несредственно зриши Святую Троицу.

Радуйся, великій Иоанне, Пророче, Предтече и Крестителю Господень.

Кондак 13

О, великій и преславный Предтече и Крестителю Господень

Иоáнне, приими́ от нас ны́не приноси́мое тебѣ моле́ние и твои́ми богоприятными к Бо́гу моли́твами изба́ви нас от всякаго зла, и вѣчныя изми́ му́ки, и наследниками Ца́рствия Небе́снаго соде́лай, да во ве́ки поём Бо́гу: Аллилу́иа.

Этот кондак читается трижды, затѣм 1-й икос «Арха́нгел Гаври́л...» и 1-й кондак «Избра́нный от лет...».

Моли́тва

Крестите́лю Христóв, проповѣдниче покая́ния, ка́ющагося не прѣзри мене́, но, совокупля́ясь с во́и Небе́сными, моли́ся ко Влады́це за мене́, недостóйнаго, уны́лаго, немощна́го и печальнаго, во мно́гия бе́ды впа́дшаго, утружде́ннаго бу́рными по́мыслы ума́ моего́. Аз бо есмь верте́п злых дел, отню́д не имѣя́й конца́ грехóвному обы́чаю: пригвожде́н бо есть ум мой земны́м вещѣм. Что сотворю́, не ве́м, и к кому́ прибѣгну́, да спасѣна бу́дет ду́ша моя́, то́кмо к тебѣ, святы́й Иоáнне, благода́ти тезоимените́, я́ко ты пред Го́сподем, по Богоро́дице, ве́м бо́льша быти рождѣ́нных всех: ты бо сподо́бился еси́ косну́ться верху́ Царя́ Христá, взѣмлющаго грехи́ ми́ра, А́гнца Бо́жия. Егó же моли́ за грѣшную мою́ ду́шу, да понѣ отны́не, в первыйна́десять час, понесу́ тяготу́ благо́ую и прииму́ мзду с послѣ́дними. Ей, Крестите́лю Христóв, честны́й Предте́че, крайни́й проро́че, пе́рвый во благода́ти мучени́че, по́стников и пусты́нников наста́вниче, чистоты́ учи́телю и бли́жний дру́же Христóв, ты молю́, к тебѣ прибега́ю, не отри́ни мене́ от твоего́ заступле́ния, но возста́ви мя, па́дшагося мно́гими грехи́: обнови́ ду́шу мою́ покая́нием, я́ко вторы́м крещѣ́нием, понѣже обо́его нача́льник еси́: крещѣ́нием омы́вая́й грех, покая́ние же проповѣ́дуяй во очище́ние когóждо дел сквѣ́рных: очисти́ убо́ мя, грехми́ оскверне́ннаго и понуди́ вни́ти, áможе ничто́же сквѣ́рно входит в Ца́рствие Небе́сное. Ами́нь.

{{_LINK1_}}

